

KRIJGSGEVANGENEN

beter worden, geven te weinig keren ontlasting op, raken soms gedesoriënteerd, hebben heerlijk gegeten, enz. Hierna zijn ze niet meer aanspreekbaar en krijgen ze een soort rustig delirium waarna het einde spoedig komt. De sterfte tengevolge van dit soort uitputtingstoestand zal die van de dysenterie naar onze mening verre overtreffen. De mensen, die in deze toestand verkeren, zijn niet meer te redden, zelfs al hadden we nu vitamine-preparaten en al hadden we nu voldoende eiwitvoeding.

11 juni 1943—... Meer en meer komen er klachten bij de mensen, die duidelijk wijzen op een algemene aandoening van het centrale zenuwstelsel. De al lange tijd bestaande klachten van pijnen en slappe gevoelens in de benen breiden zich nu uit over de onder- en bovenbuik. Zonder uitzondering wordt hier een gespannen gevoel aangegeven, dat zich als een gordel over de buik verspreidt. Herhaaldelijk geeft men hier ook erge pijn bij aan. Dit zijn klachten, die wel op een aandoening van het ruggemerg wijzen, zoals bekend is bij een B-2 avitaminose. Verschijnselen van zenuwontsteking in de armen komen nu regelmatig voor. Oedemen, zwellingen van armen en gelaat, buiken, die opgezet zijn door vele liters vocht en de ademhaling belemmeren, enorm opgezette benen tengevolge van onderhuidse vochtophopingen, waardoor kleinere barsten in de huid optreden waaruit vocht loopt — alle mogelijke symptomen, die bij alle soorten van avitaminosen worden beschreven, zijn hier aanwezig. Hierdoorheen lopen dan de verschijnselen van grote eiwittekorten.

De huidverschijnselen als gevolg van de pellagra¹ zien we dadelijk optreden, zodra men wat lange tijd in het zonlicht is geweest. Daarnaast neemt de schurft toe, met complicaties door de optredende huidinfecties. Wat doen we hier tegen, zonder medicijnen, slechte voeding, geen zalven, geen verbanden, geen vitamine-preparaten, geen eiwitten? De zieken weten deze situatie natuurlijk en het is wonderlijk te zien, dat ze toch de hulp van de artsen en de verplegers waarderen!

De patiënt, die destijds een wervelfractuur heeft opgelopen na een val in het ruim van ons schip, moet nu ook aan het werk van de Japanse arts. Als bewijs, dat hij genezen was, kreeg hij een trap in de rug.

... 14 juni 1943—... Heden kwam een jong Japans arts, die doorgaat voor een patholoog-anatoom. Hij zal enige obducties verrichten bij de overleden patiënten, zo mogelijk twee per dag. Collega Bryan en ik hebben hem in de loop van de middag rondgeleid en al spoedig kwam de Japanse arts Isjii met de kampcommandant zich bij ons voegen. Deze laatste beide heren schenen wel genoeg te hebben in het drukken van putten in de gezwollen onderbenen van de beri-beri-patiënten. Het gaf tenminste aanleiding tot veel gelach. Zij zijn niet in de ernstige barakken geweest. Misschien dat die toestanden daar hen tot andere gedachten zouden hebben gebracht: de ontstellende vervuiling, die daar heerst, de grote wonden van de doorgelegen patiënten op de harde *baleh-baleh*, waarin honderden vliegenmaden krielen, het gehik van de stervenden, de stank van

¹ een vorm van avitaminose.